

Yhdenvertaisuus- suunnitelma

Suomen Squashliiton yhdenvertaisuussuunnitelma

Sisällys

Johdanto	3
1. Yhdenvertaisuus ja syrjintä käsitteinä	4
2. Suunnitelman tarkoitus	4
3. Nykytila	4
4. Squashin linjaukset ja toimenpiteet 2017	6
4.1 Edustuksellisuus päätöksentekoeleimissä	6
4.2 Ohjeistus säännöstöön ja strategiaan	6
4.3 Koulutus ja viestintä	6
4.4 Harrastusmaksut ja korvaukset	7
4.5 Harjoittelupaikat, kilpailupaikat ja välineet	7
5. Arviointi ja jatkotoimenpiteet	7
Lähteitä	8

Johdanto

Suomen Squashliiton yhdenvertaisuussuunnitelma perustuu Suomen lakiin, liittojen sääntöihin ja käytännön kokemuksiin. Suunnitelma pohjautuu osin myös Squashliiton sisäiseen selvitykseen ja haastatteluihin.

Lähtökohtana on liikuntalaki sekä yhdenvertaisuuslaki.

Liikuntalain 1.5.2015 tavoitteena on edistää muun muassa:

- eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa
- lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä
- liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
- huippu-urheilua
- eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Uusi yhdenvertaisuuslaki astui voimaan 1.1.2015. Yhdenvertaisuus on automaattinen ja luonteva peruspilari myös Squashille ja yhdenvertaisuussuunnitelman tekeminen on ajankohtaista ja tarpeellista. Squashilta mailapelinä, valtionapua hakevana ja liikuntaa edistävänä järjestönä, edellytetään yhdenvertaisuussuunnitelmaa oman toimintansa osalta.

Suunnitelman pohjatyön ovat tehneet toiminnanjohtaja Hannu Mäkinen, toimistopäällikkö Lars Ekholm, kilpailupäällikkö Poku Salo, puheenjohtaja Risto E.J. Penttilä, varapuheenjohtaja Raimo Yliranta sekä osa squashliiton hallituksen jäsenistä. Squashliiton hallitus hyväksyi suunnitelman marraskuussa 2016. Suunnitelmaa on päivitetty marraskuussa 2017 **sekä lokakuussa 2020** toiminnanjohtaja Mika Monton toimesta ja sitä tullaan tulevaisuudessa päivittämään ja kehittämään vuosittain niin, että se ulottuu jäsenyhdistysten toimintaan ja työyhteisöihin.

Squashliiton hallitus arvioi yhdenvertaisuussuunnitelmaa joka toinen vuosi ja määrittelee seuraavan kaksivuotiskauden painopistealueet yhdessä Squashliiton toimiston kanssa. Viimeisten kahden vuoden aikana huomiota on kiinnitetty etenkin sukupuolten väliseen tasa-arvoon. Squashliiton hallituksessa on ollut vuodesta 2018 eteenpäin 2 naisjäsentä ja KIHU:n 2018 väestötutkimuksen mukaan squashin harrastajista naisia on 53%, mikä on eniten kaikista pallopeleistä Suomessa. Squashliiton alaisissa kilpailuissa on myös pidetty kiinni siitä, että miesten ja naisten palkintorahat ovat yhtä suuret – vaikka naiskilpailijoita onkin vielä toistaiseksi vähemmän kuin miehiä.

1. Yhdenvertaisuus, syrjintä ja häirintä käsitteinä

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Tasa-arvolla viitataan yleensä pelkästään miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon. Tässä asiakirjassa käytetään lyhyesti termiä yhdenvertaisuus, joka kattaa myös tasa-arvokäsitteet kuten sukupuolien välisen tasa-arvon.

Syrjintä on ihmisten eriarvoista kohtelua sillä perusteella, että he kuuluvat tiettyyn ryhmään. Syrjintää voi olla yksittäinen teko tai se voi olla seurausta epäoikeudenmukaisuutta tuottavista käytännöistä tai säännöistä. Yhdenvertaisuuslaki kieltää kaiken syrjinnän yksityisessä ja julkisessa toiminnassa.

Seksuaalinen häirintä voi ilmetä monin tavoin aina epäasiallisesta seksuaalisyytteisestä puheesta ja vihjailusta fyysisen koskemattomuuden loukkaamiseen. Sukupuoleen perustuvaa häirintää on esimerkiksi halventava puhe toisen henkilön sukupuolesta.

2. Suunnitelman tarkoitus

Squashin yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoituksena on

- toimia ohjenuorana liitolle ja seuroille yhdenvertaisuuden lisäämiseksi
- etsiä keinoja liikunnan yhdenvertaiseen harrastamiseen, syrjintään **ja häirintään** puuttumiseen sekä osallistumisen esteiden purkamiseen
- arvioida toimintaa ja käytäntöjä

Onnistuessaan yhdenvertaisuuden edistäminen hyödyntää kaikkien toimijoiden tietoja, taitoja ja potentiaalia ja vaikuttaa positiivisesti toiminnan ilmapiiriin.

3. Nykytila

Squashissa naiset voivat kilpailla omissa ja halutessaan myös miesten luokissa normaalissa kilpailutoiminnassa. **Kaikissa juniorikilpailuissa (pl. SM-kilpailut) tytöt ja pojat kilpailevat aina samassa sarjassa tasoluokissa. Kaikkien seurojen harjoitukset tapahtuvat pääsääntöisesti tasoryhmissä, joihin kuuluu sekä tyttöjä että poikia (naisia ja miehiä). Squashliiton maajoukkuevalmentajien rinkiin on kuulunut vuodesta 2018 vähintään yksi naispuolinen henkilö.**

Kaikissa kansainvälisen tason kisoissa kilpailevat sekä naiset että miehet. Kansainvälinen squash on yhdistänyt kaikki voimansa niin, että järjestöissä naiset ja miehet ovat yhdessä.

Yksi Squashliiton 2019 päivitetyn strategian painopisteistä on laadukas seuratoiminta – sisältäen toiminnan kouluissa. Toimintayksikkönä on koululuokka. Toiminnassamme takaamme tasapuolisen ja yhteisöllisen toimintaympäristön **etniseen alkuperään**, sukupuoleen, varallisuuteen tai uskontoon katsomatta.

Järjestötoiminnan osalta squashliiton yhdeksänjäsenisen hallituksen (v. 2020) **jäsenistä tällä hetkellä kaksi on naisia, eli 22 %.** **Se peilaa kohtuullisen hyvin squashin kilpapelaaajien sekä seurajäsenten sukupuolijakaumaa.** Liiton toimintasäännöissä ei ole määrätty hallituksen osalta kiintiöpaikkoja.

Naisia liiton eri työryhmissä on tasaisesti. Tuomaritoimintaa harrastavat sen sijaan tytöt/naiset sekä pojat/miehet yhtä paljon, koska periaate ”kaikki tuomitsee” toimii automaattisesti lähes kaikissa kilpailutapahtumissa. Palkatun henkilöstön osalta molemmat sukupuolet ovat yleensä olleet edustettuina. Tällä hetkellä henkilöstöön kuuluu tosin kaksi miespuolista henkilöä.

Squashin kansainvälisyydestä ja rikkaasta kulttuuritaustasta kertoo se, että lajia harrastetaan 185:ssä maassa, kaikissa maanosissa. Suomessakin lajin harrastajat tulevat universaalisti monesta kulttuurista ja kielialueelta. Maahanmuuttajille squash tarjoaa keinon sopeutua uuteen yhteiskuntaan ja kotimaahan. Erityisesti kouluihin suunnatut kampanjat ovat luontevasti koonneet kaikki eri etniset- ja kieliryhmät sekä sukupuolet yhteisen, mielekkään tekemisen ääreen.

4. Squashliiton linjaukset ja toimenpiteet 2020

Nykytilan kartoituksen, aikaisemman yhdenvertaisuussuunnitelman ja hallituksessa käytyjen keskustelujen perusteella päädyttiin seuraaviin linjauksiin ja toimenpiteisiin vuosille 2021-2022.

4.1 Seuroille avaimet ja työkalut häirinnän ennaltaehkäisyyn

Squashliitto osallistui SUEK:n 2020 tekemään tutkimukseen, jonka tarkoitus oli selvittää, ovatko urheilijat kokeneet tai havainneet seksuaalista tai sukupuoleen perustuvaa häirintää viimeisen viiden vuoden aikana urheilutoiminnassa. Squashliiton hallitus päätti aloittaa häirintää ennalta ehkäisevän kampanjan seurojen suuntaan, missä varsinainen lajitoiminta tapahtuu.

4.2 Squashliittoon perustetaan eettinen paneeli

Squashliittoon tullaan perustamaan vuoden 2020 aikana eettinen paneeli. Sen tehtävänä on pitää huolta, että eettisyys toteutuu kaikilla Squashliiton toiminnan tasoilla ja luoda toimintaohjeita ja -tapoja, jotka edesauttavat eettisyyden toteutumista siellä, missä lajia maassamme harrastetaan. Lisäksi ryhmä on valmiiteleva elin tilanteissa, joissa törmätään tai epäillä eettistä rikkomusta.

4.3 Koulutus ja viestintä

Yhdenvertaisuutta edistetään kasvatuksen, koulutuksen ja viestinnän avulla. Yhdenvertaisuussuunnitelma julkaistaan liittojen kotisivuilla sekä esitellään liittokokouksissa ja seminaareissa, valmentaja- ja tuomarikoulutuksissa sekä valmennusryhmien leireillä.

Squashissa minkäänlaista syrjintää, **häirintää tai rasismia** ei hyväksytä missään muodossa – **sille on nollatoleranssi**. Epäasialliseen käytökseen puututaan, aiheesta keskustellaan ja viestitään avoimesti. **Squashliiton toimintamalli epäasiallisen käytöksen selvittämisessä löytyy uusista kurinpitosäännöistämme, jotka julkaistaan vuoden 2020 aikana.**

Kaikki lajin parissa toimivat, niin päättäjät, valmentajat, tuomarit kuin vapaaehtoiset ovat tietoisia omasta roolistaan kasvattajana ja viestijänä. Yhdenvertainen squash globaalina liikuntamuotona ja kilpaurheiluna yhdistää harrastajia ja toimii viestinä lajia vielä harrastamattomille.

4.4 Harrastusmaksut ja korvaukset

Squash on edullinen laji harrastaa. Harrastamisen kulut muodostuvat ensisijaisesti kenttämaksuista, joihin pyritään vaikuttamaan jatkuvasti. Squashseuroissa liikkuvien lasten, nuorten ja aikuisten peruspalvelut ovat hyvin kilpailukykyisiä **useisiin muihin** lajeihin verrattuna. Myös iltapäivisin nuorisolla on mahdollisuus harrastaa lajia heti koulun jälkeen hyvin edullisesti.

Monet seurat tukevat vähävaraisia perheitä normaalia edullisimmilla seuramaksuilla. Myös liittotasolla tämä huomioidaan aina kun se on mahdollista. **Mm. leirimaksuja kompensoidaan pitkämatkalaisille.** Vapaaehtoistyö on edelleenkin liitto- ja seuratoiminnan keskeisin muoto. Siksi kulut pystytään pitämään kohtuullisina moneen muuhun urheilu- ja harrastusmuotoon verrattuna.

Liitto ja seurat toimivat aktiivisesti, jotta erityisesti iltapäivätoiminta ja mailapelien välinen yhteistoiminta antaisi kaikille halukkaille mahdollisuuden harrastaa squashia.

4.5 Harjoittelutilat, kilpailupaikat ja välineet

Squashin harrastaminen tapahtuu pääsääntöisesti yksityisessä omistuksessa olevien hallien tiloissa. Hyvällä yhteistyöllä (vastavuoroisuus) hallien kanssa harrastamisen hinta seuroissa pysyy kohtuullisena. Etenkin iltapäivävuorojen käyttöä nuorisolle on edistetty yhteistoimin. Välineet (mailat) ovat edullisia ja kestävät pitkään. Seuroilla on myös lainamailoja niitä tarvitseville. Normaali liikunta-asu riittää harrastamiseen.

5. Arviointi ja jatkotoimenpiteet

Vuosille 2021-2022 asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista arvioidaan syksyllä 2022. Arvioinnin perusteella luodaan uudet tavoitteet seuraavalle kaksivuotiskaudelle.

Lähteitä

Kop kop – pääseekö sisään? Yhdenvertaisen järjestötoiminnan opas urheilu- ja nuorisjärjestöille. Sisäasiainministeriö, 2011. http://www.intermin.fi/download/33176_Kopkop.pdf?8f8f6cd51505d188

Liikuntalaki 390/2015. Annettu Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 2015. <http://www.edilex.fi/saaduskokoelma/20150390.pdf>

Suomen Squashliiton säännöt

Suuntaviivoja liikuntapolitiikan tulevaisuuteen. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2015:8. Opetus- ja kulttuuriministeriö, Nuoriso- ja liikuntapolitiikan osasto. <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2015/liitteet/tr08.pdf>

Yhdenvertaisuuskysely liittojohtokunnalle, valiokunnille ja toimihenkilöille, kevät 2016. Suomen Squashliitto.

Yhdenvertaisuuslaki. Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2014. <http://oikeusministerio.fi/material/attachments/om/ajankohtaista/CyUPcZqpr/Yhdenvertaisuuslaki.pdf>